

O W E

OKU epiṣin mu orero
Okunra olorun didun
bafe kio ma n riin
osun didun mo. Beni
were die wure ju
egben ati ola lo.

Irohin Yoruba

NO. 805.

NOVEMBER 9 — NOVEMBER 15, 1960

Kobe Meji (2.D.)

ỌBA AGURA W'AJA

Aworan yi ni ti ologbe Ọba Alaiyejuwa Shobekun Keji, Agura Gbagura, Abokuta. Ka
itan igbesi aiye ologbe Ọba na ni oju ewe Kejila.

ITUMO ALA

Lati owo Josefu Alala, Mushin

EKEJI OKO EYAWO—Ti o ba la ala pe ore re gbo eyawo ati wapo iwa mi o se silejì re nabi lebeyawa mo na, sera gidiigidi laseko na ki o ma ba a padamu ohun ini re ti o seyeen feso o fulo.

TETE—Ti o ba la ala pe o je teje, ki o ba le Je ye pe podo, sognon ti o ba la ala pe o kuna iwo yoo si pe o.

OJO OJO—Ti o ba la ala pe o nse, yilo iba tabi o wa nisti iwoen ti nse owo ibi ifa nireleko ki o ni pe o.

ELEYE OGHE—Ti o ba la ala pe oge loja ala tio ba nkeepin, lewé ko ni pe se orire.

APOJU—Ti o ba la ala pe oju re sè lojiji tabi o ni enti o foju, sera gidiigidi kí o ma ba a se owo ni.

EJE—Ti o ba ri eje loja ala o faraga ni o, tabi ejediran ni o faraga ni o ma ba a kwarekele alabegunna, si yilo wa ko iwo ka o.

EGUNUGUN-BRAN—Ti o ba ri egunugun gba loja na iwoebi li o ko feso ta ko ni pe di ure.

EKERE INUNUN—Ti o ba lape o dabo legbe ibu-eni enikan ti o sun io, o ni nso o. Iwo ko ni le, gbo le, alasan ai gbo, re tabi gbi re lati omo jinjin vere.

OTE—Ti o ba laha pe o ngeju oti tabi oti eniti o nguru oti, wosu gidiigidi kí o ma ba a se alasan lojiji.

OYIN—Ti o ba je eniti o da iwo owo alle ala rere ni iti o ba ala nistie labé enia, iwo oti pe pt ihebega lenye, obasorohi to ba si je lasoko yí, ayiti ota fi mae adami rere ni yilo juju fun o.

OGBOMOGUNMUN—aywon owo ti o gbede koko ni da o.

ODODO—Ti o ba laha pe o ri ododo, iwo rere ni, ohun rese ti o ba dwalevere ni yilo jasi, iwo ko si ni oti elebu-ehin lasoko na.

IOGO—Ti o ba ligo offo ni oju ala, ku dace, rara, agbara awon owa re yilo ka o lati se o ni Ijambà, yegbon ti lgo na, ba sun fun emi tabi epo, chum rere ti o ti mwa lati ojo pipe yilo te o lowo.

QQA—Ti o ba ri tarafara loju ala tabi two pesapa nta qfa ti o si ba obin odo re gbo gbo ero wa nra lokan re, cere ni yilo jasi, sognon ti ota na he tase odo na aliwo okan ati idadejapu yio de he o lasoko na.

QODOMOKUNUREN—Ti o ba la ala pe o ri odosoekunuren koso, ihunije yilo iloma si o lasoko yí.

EGUN OGBESE—Ti o ba la ala pe owo iya gba o lese tabi o ri eseti eran gun lese, ihunosa ala na ci pe ijambà olifi mbo.

IDIG—Ti o ba la ala pe o ri idig, ti o nadan yanranyan, ihunje re ni pe owo iya da fun o lati owa jinjin vere, ti o yisai si je ide ti o dipeta ni o ri, sogn kí o ma ba a padama nwo.

HURHED—Ti o ba ri oppo-lopoh benzidi loju ala, yala enikan nia a na, tabi oti nse ti iwo nyen ti nse e, obunkohun ti o ba dwalepaasaa iwo, iwo yilo ri opalape owo nabo.

NIGERIAN RAILWAY CORPORATION

Atunge Eto Irin Oko-Ero

Ewe ni ojo Isogun ti iwo ojo kini oso kokanla odu yí, gbo gbo awon oko-ero ti o ba npada bo wa si Eko yio duro ni Tegan Ebute Metta Junction lati jéki awon ero ti o ngbe phin-oddi Eko osakale kuro nnu oku na.

Eto irin awon oko-ero igberiko larin Eko ati Idogo berge ni wó Ajé ti iwo ojo keje epi kokanla odun yí, ati ti Eko si Ofisa yio tun ni ilipawaju.

(a) Awon oko-ero idago yio kuro ni Tegan Eko ni agogo meji ipole ojeyomu (dipo ogogo metà owan), bi o ba si npada bo wa si Eko, yio kuro ni idago ni agogo metà koja ijeju medigoben owan ni ojeyomu (dipo agogo meji ipole kuro ni ijeju medigoben).

(b) Awon oko-ero yio diidé ni Ofisa wa si Eko ni agogo meji ku ijeju medigoben arò ojeyomu (dipo agogo marun idají). Oko na yio gunle se Ibadan ni agogo mejila koja ijeju marun owan yio si de Tegan Eko ni agogo meji ku ijeju medigoben ale ni awon ojo lasan, yio si ma a de ni agogo meji ale awon ojo Aliku.

Fun alaye siwaju, bi oga Tegan Oko adigbo re lere.

Alafia wa ninu Ifili oko Reluwe rin irin-alio

“CEMENT”

352

MADE IN NIGERIA

BB

THE STRONGEST OF ALL

IT'S NIGERIAN PRODUCT OF HIGHEST QUALITY

FRESH FROM IT'S FACTORY

EWEKORO WORKS

MILE 40, ABEOKUTA ROAD.

You will be able to obtain supplies
of this Highest Quality Cement

From:-

MESSRS BREWACO (NIGERIA)

TRADING CO.

11, Martins Street (3rd Floor)

P. O. Box 447 Telephone 25627,

LAGOS, NIGERIA

Please Telephone, Call or Write Us
In Order to avoid Disappointment

ELEPHANT
PORTLAND
CEMENT

50 KILOS NET

BGS. 12/1960

Awon Ọmọ Ipetu Ijésha ṣe ajoyo fun Adelegan

EDEUTE METTA.

OPO are ni ejo Ọpẹtu ti
ile ope koko lekinkolegun
eju keyan edun yi ti. Fun
ase gba nla. Epetu
Ijésha, Ọmọ Je, gbo
Ferbe Afenifere (Afenifere
Group) nigbadun wọn nla
Belpers won han Olùpà S.
T. Adelegan nipa. De
Ijésha Dafa Ọpètu Two-
Crown ti owo nighinbi awon
eo Alabo laju yan awon
ajoye si Ijésha nla nime
ojo koko odun yi.

Ni olùpà Ọpètu J. O.

Akoko, oloori eka Ferbe
Afenifere Ipetu, ni Paley
Street, Edeute Metta ni
mawo gba ille ajoye na.
Obeseri Okesanya ni o si se
Alaga; Obeseri Sowemi
ni o si se Obakéki re.

Alabo

Ferbe Afenifere

ni ope

Ajagun

ni ope

Awon Omoo Ipetu Ijeshan se ajoyo fun Adelegan

MINUTE MEETING

0PO ayo na ilo Obodo
ise olo kerekileye
oni kopian edan si ye
awon ampi nla Irepod
Deshia na aljuw je am
Efe Afomifere (Archer
Group) nishibeti nmen
idolepin wọn han Ojila O
T. Adelakpan sige D
Ilebenno Njala Irepod Iwo
Osun ti owo nri agbado nwo
pe idibie lati ran awon
asoci oti Igboezuru na nman
kejo edan si.

20 The Ontario J. C.

Akoko, odoi eka Egbey
Alyanifere Irepel, ni Patey
Street, Eburie Meite ni
nwoso gbe ilu alijo na.
Obesed Obaasanya tu o si se
Alaga; Obesed Sowemil-
misi ni Obakeli re.
Alafia Esiwo Latunde rd
S & Adura sikan si ipade
ajoyer na, Obesed S. K.
Oguntomilighi si zo org-
apokole nipa alaga na.

Ninu ero Iwuri si - alaga-
na so ni elo na, o filan bi
Sige Afengifere ti se dara-
lu giengko nybe oselu yoku

ndi Naijiria lo, bi o si ge
ni gbojobe agbara ja fun
arbege Naijiria ati ati bi o si
ti se ragbas literi zo pe si
alaborewo.

O si tan ihian nina
e hi Okoja S. T. Ad-
onu ti se je gbonlaabi
seku parakil si, o si
Okoja na ku osire ni or-
ube. O re gboogbo e
pete-Ijaja pe ki ni
ere wou male sibi
Ere Egbe Abesede.

Alhaji Kuyę gbeyawo o si
tun ko omo jade

Alhaji Kuye nla gbo ondo dani nina aworan
25 20 1960 si tareen re.

• 100 •

MUSIEN:
Ni saa Alka tiba qo
koi qo qo qo qo qo
Alhali II. A. Kurng se
igbewo yaralarin qo si tiba
pe kosojoade gosunqarin
ti Ifawo na si fua un ni
ola no nile woy mi 2. Ade-
yemi Street Martin
Nnamdi so qo qo na na
Abdul Basaq Adeyemi
Adeyemikun. Awoj o se
ete Anasundare o se

eto sun legeonkun na ni
sun aya Musabumi.
Inochin ka sun kowadu za
Aswaga qib na awon
si o wa. Siba ne po jidi
na a darsiko sun igbewo
kan ja. Ni awon eni bi po
se bens ni oyo gwa ti is
haba omo litte si jiji se
minnu te gbeophi woy loru
ki Olawa se enu mo ni ol
ekire ki o si fi ire kasi neen
alabare.

**Federal Ministry of Commerce
& Industry**

BIA TIŞE LEGBIN ỌPOLOPO KOKO

A small illustration at the bottom right of the page shows a person standing next to a tree with a large root system, possibly engaged in some agricultural or horticultural activity.

1970-71 ANNUAL
ASSOCIATION REPORT
TO THE MEMBERS
OF THE
PROTESTANT
TRANSMISSION
FOR
THE
YEAR
1970
AND
THE
REPORT
OF THE
PRESIDENT
FOR
THE
YEAR
1970

O LE
GRIEKELICHE 'GAMMALIN' 20

PLANT PROTECTION LTD
A SUBSIDIARY OF
IMPERIAL CHEMICAL INDUSTRIES LTD

An illustration of a person in traditional attire, possibly a Maori, holding a tray with a cup. The person is standing next to a large crescent moon. The background features stylized foliage and a bright sun-like shape.

... y salió al escenario.
que se realizó en el teatro
MOSAIK con el título de
"Leyendas".
Wa a su vez que
dirigía ya la patata
que se realizó al
poderoso y exitoso
"TIRANIA"
de DUNHORN y lo puso en escena.
En el año 1930 se
realizó la primera
obra que se realizó
en el teatro
"El Círculo" que se tituló:
★ ALDEBORA
★ ARAWANA Y LA PATI PATI
★ ALDEBORA COCHÉ
★ INDIRA LAKUMBO
★ INDIRIKA

AGBAYANU EGBOGI ATEJESE

LONT a zo nipa ogo ti
onam kan gele mina
pseud 1517. Okurin kai-
wa, ti a npe ni Martin
Luther, enoi u je akwo-
taradara. Ogecini Luther
et ikana ti okuraw ka-
nse, o dum un pupo nighala
o mo pe yio ha ogo Ogecini
ati Ilo Okurin je.

Akede Ona Igbala

Iwø ha ti di ọmọ
Ọlorun nitoto bi?

ati oén éni e ma kocin ki
e si ma kocin didun il okan
nyin si Otuwa."

Ojibwo enia nič si lie
Ojibwa mitcepi neen ka a
si shum ti o dars lati pe
Nwun fi eret fun Ojibwa, wa-
gbon ki ise miti nič si awen
se eyl. Nwun nrenni boyra
Ojibwa ylo fun wen mi
nkan ti neen fe nime alye
si ati pa ylo fun wen mi ye
aindejeng nishu ti wēb.

Qor'an ko le gbo wa,
igbowo ati be ni O se. O
nfi ki a fun On ni libe-
siye wa. "Olurwa ha ni
iou dibon si ope sisan ati
eho be pe ki a gba ohun
Olurwa gbo? Kleyen ijobo-
ran sam ju ebo lo, iobialle
ai sam ju ora ngbo lo" (I
ibom, 1996, 77).

APEEHÉ ÌFÉ
Ko si anfani nímu wiwa
si Ile Olorun ki a wa gbe
Eribell wa ati lewo omo wa
dani bá kó ko bi mo Olorun.
Eniti nween fi ba wa soro, bi
Ogbe wa toto. Ogé wa ko ni
ye leoti leoti Olorun, bi á

Okun wa yorin, ko
ko ba fi asperé ife wa han
An lati sin I gregbi o ti ye
Olérun ko tilé le gbo adura
wa, nbioté eleté ni wa.

Olorum ko si le wo eee "Esi
esi ba gba ese ilu asye mi
Oluwa ki yio gbohun si."
(Orisa Dafinai 68; 18).

One kawsoho U a le gba se ihebaren si Olorun nati ni okan titan ti o mo. Eje sisa chin ti ko ye ka a se, o si le adae chin ti o rye ka a se. Ko si enia miran da a le gba fi bo kwoye esew ikonase Jesus Kristi Eniti o ka fun wa idu Iggi Aghedebe U o si le wa we ega wa gboego nidi. "Ke sisigbala idulu egesiran saloto" ko si oruke miran laba peum tui a le Edumani nmin enia nipa eyiti a le Ego yega wa mi." Ise Awon Apostoli e (12).

A nilati be pa awen be
reng wa ko le giba wa la.
Awon owa wa ko to peju
ko si ohim kum li o to bi-
kose ejie Jesu Kristi Ong-
Ogrün. "Kie Jesu Kristi
Ong-Ho ni lave wi na kurn
nunu ega boho" (Johann-
nius 1: 7). A nilati be
Ogrün ki O se dari ejie wa
li ja, ki Jesu Kristi wt
ese wa nu kurnu ia okan wa,
ki O sele giba wa lewo
agbara aye lali se ejie nai-

Igorje o ti fiya fun wa loti
igbi agbelebu.

Nigbati a ba ghe gbgogbo
nkani wonyi gbe ti a si ti
be Otuaghala wa si yio we
epe wa nu, o ye kai a ba
awon elomiran sero ciapati
ohun iyamu yit. Dajedajus
tiyipada iyamu ni yio ye ni
misi, osan wa nichibali

Otorun ha di Oluwa toriwa, migbati aso re ati ala-
wa. He ba kuu okan wa.
Ibi iwo ba fi enu re yeo
Jesu li Oluwa, ti iwo si
giagbo li okan se pe Olo-
run ji diye kung mina okan
se, o ba? (Oluwa, 10: 9).

Nigban si a ti nifagha
nino ligbaabo. Olorun yio
lo wa ni ena titan nimo illo
wa, nwos yio si ni iyipada
nwos o si di onilara si Ille
Olorun, Oso Olorun yio si
was yi onile-ede wa ka.

Ma sâi leki ogo yi gan
an le ogo pataki fun qoran
re. Se igimna keni lati di
qoran Qieran tote nipa gba-
ki. Jesu Kristi Emisi O ku
ki o le ni iye. "Sagboen ire
awon ei o gba A, awon ti
si agbara fun lati di empi
Qiran-ani awon na ti o
gba orukye re gbo" (Johann
nu L. 1, 1).

Ibikibi ti o ba nlo ni ki o sa ma a mu egbogi
DeWitt's ANTACID TABLETS
a lebidan dani

Şa kan
gbesim
lati da
irora r
duru!

A small rectangular box of "ANTACID TABLETS" is shown. The box features a black and white photograph of a woman's face, possibly a model or actress, looking slightly to the side. The brand name "ANTACID TABLETS" is printed in large, bold, capital letters at the top. Below the name, smaller text reads "SODIUM BICARBONATE". At the bottom of the box, the words "JO DAVIS" are printed.

Oti Guinness
Nfun ni
LAGBARA

ohun ti o dara julq
l'a fi se oti Guinness-
eyiti o daraju na
 l'o ye o!

**ni Gbigbona
tabi ni tutu gegebi
o ba ti fe**

Didara oti Guinness
to iye owo ti o san!

IKO-FEE
TI I DI OMA-OFUN
OJO KANNA NI
YIO DE

Mas este dia-hora, ainda que seja cedo, é dia-hora de se festejar. Eles-los-los no dia 20 cada beldade era pra que os homens tivessem satisfação. Era o dia das MENDACIAS, quando se comemorava que o homem é mentiroso. Mas, nesse dia, os homens se sentiam orgulhosos, porque se dizia que o dia mais longo daquele ano era esse dia. Assim, era o dia das mentiras, dia que se celebrava com muita festa: dança, música, brincadeira e os homens eram só os mentirosos, ou seja, só os que eram honestos. Mas, na realidade, não havia honestos nem mentirosos. Era um dia de transar, de desbotar, de fazer o que quiséssemos. Afinal, ali só havia mentirosos.

* * *

Qba Agura Gbagura, Abẹokuta, w'aja

ABSCIUTTA.

GÜRKÜ ni trobin kan
kakiri ligboro Abeşkutu
ni ojo Abasigta ti lio ojo
lojandillogun cuu ti ojo
yi nigbatu nwaju tu ojo Qba
Alayisuluwa Shobekun Keji
Agara Gbagara, Abeşkutu
po w'aşa nigbatu odu
egorin qduu l'alye ti o si
ti se qduun mérinlelogun
lek oye.

Iyawo medogun ati
ogben omo ni elogbe Oba
na fi si alaye lo ti nwon
yehin de e. Nigbani
elogbe Oba Alatieriwa

Adequin Agura Obagura
Abekutu w'aja, nini edem
1938 ni Qba Shobekun bo
si ori oye. Shobekun yi si
ni Qba Agura karun ti o je
lati igbati nwon ti tedo
si Abekutu.

Ohun ti swon ana ihu ap
nipsa Qba yi nipe, nigba
aiye re, abiwapele Qba ni

ipe, ko si lja, ko si ope, igba
re si tu awon - omo Gba-
gura tiba 'oko lara, ati pe-
lati ope ni o si wa'ala ni
awon Oba Ipinile Iwo-Osun,
ati awon Ministra ti nkorose

International Journal 2009

awon si ilu si 2 se adele
ato elegeye na ti yia mo n
mojunto ghegbo eto ti o alig
nai atin reyi Oleye Y. O.
Lalekan (Osi-Iddo) She
dipe (Obosu Iddo)

Obedamai Adedape (Beda-
da Iddo) Sunmgu Adewu-
si (Leragun Iddo) ati AII
Kassim. Naen si tun n
Oloye S. K. Adebutayi
akwae naon adele-pba olo-
geba na. Orun vere a, baha
kubiyat.

Tarpaulin Industries (W.A.) Ltd.

Ni awon onisewo igbokun (TARPAULIN) Naijiria, nwon ndabo Koko ati Ekuro, itsile fun Koko ati Ekuro, ti nwon ndabo mèto-akéru ati awon appokun miran.

P. M. B. 2221
1. POSTSTAIR ROAD, AZADAB

Tyndallia
TABERNACLES

卷之三

Eh-hehhh.....!

Onje çhi olomqode
fi pa burədi
o dun dada
—yio jeki ara rę ya
ki o si lagbara

**De Witt's
PILLS**
ma a nṣiq
taara lori
awon eree
lu re

**De Witt's
PILLS**
mu awonero
buruku kuro
l'ara rę

**De Witt's
PILLS**

DeWitt's
Kidney & Bladder Pills
Ni egbegi ti gboego aiyo ti mope o
dara fun iwosan LAKUREGBE,
ARA-RIRO, EHIN-DIDUN ATI
GBOGBO IYONU APO-ITO

Lo dice
l'oni

Published by Allday newspapers Limited, Elephant House, 234, Broad Street, Lagos and Printed by H. M. Williams, Amalgamated Press of Nigeria Limited. Price two "ALDAYS" Nigerian shillings—One shillings six pence each issue (N. 95c). By return of Natives One-Ore-Ore six metals (12c). C. S. & M. Advertisers 7, Lagos Avenue Street, Old-Lagos, Manila.